

Спогади ветерана

Ішов вулицею солдат. Червневим сонячним днем ішов. Днем неспокійним, тривожним.

Почалася війна, якої ще не було раніше.

Ішов солдат своєю рідною землею. За ним була країна – найбільша й найвеличніша. З ним був народ – найсильніший. Отже, переможе солдат фашистів. Переможе він, солдат. Переможе! Але складний і довгий цей шлях. Під Брестом і біля Москви буде громити фашистські війська. На Дніпрі, Кавказі, під Сталінградом і Одесою, під Севастополем і Києвом.

- За Батьківщину! – кричить солдат і йде в бій.
- За Батьківщину! – кричить піхота.
- За Батьківщину! – кричить артилерія та йде на ворога.
- За Батьківщину! – кричать воєнні моряки.
- За Батьківщину! – кричать бомбардувальники з неба.
- За Батьківщину! – ідуть битися лісові партизани.

Іде солдат у бій за Вітчизну. Може, це солдат, що брав участь у громадянській війні. Може, й не той. Або його син, який теж став солдатом. І діди, і батьки, і сини, й онуки йшли тепер у бій.

Друга світова війна... Кожна родина пройшла крізь увесь її жах і страждання. У кожну родину принесла вона сльози. Нам здається, що війна була так давно. Але чим далі в історію відходять події того часу, тим цінніші для нас спогади про людей, які не шкодували свого життя заради нашого безхмарного щасливого майбутнього.

Я хочу вам розповісти про одну цікаву людину. Це Чухиль Ілля Кузьмич. Він народився 5 листопада 1926 року у с. Сороківка (хутір Лебединівка) Харківського району Харківської області. У родині було

п'ять доньок і син – Ілля Кузьмич. Навчався у 8-річній школі с. Сороківка, але закінчив тільки 6 класів. Мирне життя перервала війна. На фронт пішов добровільно у 16 років (1943 рік). Воював 7 років і 2 місяці. Двічі був поранений. Лікувався у шпиталі імені Савченка (Німеччина). Визволяв Варшаву (17 січня 1945 року). Брав участь у боях 1-го Українського фронту на р. Вісла та р. Одер, де командував Г. Жуков. Після війни служив 5 років у Берліні: спочатку у рейхстагу, а потім у канцелярії Гітлера. Повернувся на Батьківщину. Працював на заводі в три зміни (27 років), потім на Харківському електромеханічному заводі (15 років), далі в кінотеатрі «Росія» (6 років). Загальний робочий стаж – 55 років. Має дружину Валентину Іванівну, доньку Наталю та онуків.

Ілля Кузьмич пригадує: «Перший бій прийняв у с. Водолага, потім був у Просянах. Моїм обов'язком було носити кулемет «Максим». Не можна було возити його на колесах, а тільки носити на плечах. Далі рухались у напрямку до Полтави, а потім нас із односельцями перевезли в Росію. Ми були маленькими, тому нас відправили в тил. А як же хотілось воювати! – зізнається дідусь і продовжує: – Тоді загинуло багато людей, багатьох покалічило. З мого хутора залишився тільки я... Другий бій прийняв на р. Вісла, пройшов усю Польщу й частину Німеччини».

Він розповідав, як узимку наші спробували форсувати Одер: «У боях брали участь п'ята армія Берзаріна й восьма армія Чуйкова. Вода замерзла. Ворог хотів скинути солдатів у річку. Наші почали відступати. Багато з них, а також коні, техніка пішли під кригу. Але ніхто й думати не хотів про поразку! І вони вистояли».

9 Травня зустрів у шпиталі (31 березня 1945 року був поранений). Про перемогу дізнався по радіо. На очах були сльози!..

Ілля Кузьмич нагороджений 20 медалями та орденами, серед яких медалі «За Белорусь», «Победа над Германией», «За отвагу», «Жуков», а також ювілейні, ордени «За мужество», «Отечественной войны I степени».

Після розповідей цього сивого, проте веселого й жвавого чоловіка я почала по-іншому ставитись до орденів і медалей. Я дуже пишаюсь усіма, хто не тільки воював, а й просто жив у той жорстокий час. На жаль, їх залишилось не так уже й багато. Я б хотіла, щоб пам'ять про них жила вічно і щоб ми цінували й поважали подвиги людей, які віддали життя заради нас.